

Vědomické NOVINY

VYDÁVÁ OBEC VĚDOMICE - „VESNICE ÚSTECKÉHO KRAJE ROKU 2007“

Slovo starostky obce

Milí spoluobčané,
vítám Vás u vánočního vydání Vědomických novin.

Z celého srdce všem děkuji za to, jak v této těžké době drží vědomičtí občané spolu. Nesmírně si toho vážím. Je cítit obrovská soudržnost mezi námi všemi. Je úžasné vidět, jak lidé, kteří v této situaci potřebují občas pomoci, mají u sebe buď své blízké, nebo své sousedy, kteří jim pomůžou. A jsme tu pro Vás samozřejmě i my na obecním úřadě a naši dobrovolní hasiči. Věřím, že i když letos se věci vyvíjejí jinak, než jsme byli zvyklí, společně to nakonec zvládneme. Právě i díky vám všem!

Asi se shodneme na tom, že slovo koronavirus nás provází v letošním roce mnohem déle, než jsme čekali. Přestože se už zdálo, že tohle slovo budeme moci vymazat z našeho slovníku dřív, než se tam usadí, opak je pravdou. Virus nezmizel a my s ním znovu svádíme boj během podzimních dní a obávám se, že se s ním budeme muset poprat i během vánočních svátků. Za co Vám chci všem speciálně poděkovat, je zodpovědnost v tomto boji. Nařízení se v naší obci dodržují. A navíc máme proti městům obrovskou výhodu, že rovnou „za humny“ máme v obci krásná a klidná místa, kam můžeme v klidu a bez omezení vyrazit, vyčistit si hlavu, protáhnout tělo, nadechnout se čerstvého vzduchu - zkrátka posílí své zdraví.

Ani v těchto složitých časech ale život v obci neustal. Pokračujeme v budování započatých projektů, které nám všem zjednoduší život. Které to jsou?

MATEŘSKÁ ŠKOLKA

Pan projektant p. Benda pilně pracuje na projektové dokumentaci. Dbáme na to, aby všechno bylo perfektní a mohlo se postupovat dál podle plánu.

CHODNÍK NA PRŮHONU

Jistě jste si všimli, že začala oprava chodníku Na Průhonu. Jde o novou pokládku stávajícího chodníku, který už potřeboval opravu jako sůl. Proto zastupitelstvo rozhodlo o opravě. Ve výběrovém řízení získala zakázku firma Aleš Cikánek z Terezína. Vzhledem k tomu, že chodník po celé délce lemuje lipová alej, od počátku jsem spolupracovala s arboristkou, která alej odborně prohlédla a zná ji, v minulosti jsme spolu řešily i ořezy jednotlivých stromů. Seznámila i firmu p. Cikánka s nutnými postupy. I přes veškerá preventivní opatření došlo k poškození jednoho kořene zarostlého do betonového obrubníku. Po konzultaci s paní arboristkou jsme kořen odborně ošetřili a strom nadále sledujeme.

Co mě opravdu mrzí? Poškození si všiml někdo z našich spoluobčanů a místo toho, aby přišel nebo zavolaal a řešil celou věc se mnou, kontaktoval Českou inspekci životního prostředí. Ta celou věc prověřila a shle-

dala, že poškození není pro strom fatální. Přitom jen stačilo přijít a zeptat se.

Vážím si toho, že Vám záleží na životním prostředí, ale pokud by došlo k zastavení stavby, která i tak je velmi časově napjatá, pocítili bychom to všichni. Naštěstí všechno pokračuje, jak má a stavba by měla být do 20. prosince hotová.

Všem občanům v ulici, kde se oprava koná, moc děkuji za obrovskou trpělivost a pochopení.

PŘÍPRAVA ÚPRAVY PROSTRANSTVÍ NA ZAVADILCE + PŘEVOD CHYBĚJÍCÍCH POZEMKŮ

Zastupitelstvo obce se rozhodlo o možné úpravě prostranství Na Zavadilce. K tomu je, ale potřeba vyrovnat majetkoprávní vztahy se Správou a údržbou silnic Ústeckého kraje, protože tuto hlavní komunikaci lemují různé velké pozemky, o které se obec stará, přestože reálně patří ústeckému kraji. Pro další případné kroky s úpravou prostranství Na Zavadilce bylo nutné vlastnictví pozemků dořešit. Proto jsem už v polovině roku 2020 požádala ústecký kraj o bezúplatný převod daných pozemků. Věřím, že všechno dobře dopadne a my se pak společně budeme moci pustit do úprav. V dalším článku ohledně možné úpravy prostoru Zavadilka se dočtete v článku **Budoucí podoba centra Zavadilky**.

PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE NA ROZŠÍŘENÍ KOMUNIKACE U BAZÉNU

Další prostorem, který trápí většinu obyvatel starých Vědomic, je zúžená silnice k bazénu. Protože zúžení navazuje hned na napojení k hlavní silnici do Roudnice, je tato silnice velmi nebezpečná. Oslovila jsem do-
(Pokračování na následující straně)

ÚPRAVA PROSTORU POPELNIC U OBECNÍHO ÚŘADU - Jsme sice transparentní, ale víme, že některé věci nemusejí návštěvníky úřadu vítat hned u vchodu. Proto kromě toho, že plánujeme pokládku dlažby před obecním úřadem, necháme také postavit ohrádku pro popelnice, která tento prostor zvelebí. Na fotkách se můžete podívat, jak bude výsledek vypadat.

právní projektantku s žádostí o návrh na rozšíření komunikace tak, aby se tu bezpečně mohly míjet osobní auta s autobusy - což je něco, co se tu aktuálně pravidelně děje. V první polovině příštího roku by se mohlo začít s úpravou.

ODPADKOVÉ KOŠE V OBCI

Určitě jste si všimli, že v obci máme nové koše na odpady. Rozmístili jsme je po celé obci tak, abyste nikdy nemuseli řešit, kam a kdy odhodit plechovku nebo obal od svačiny, až příště půjdete třeba s rodinou na procházku. Pokud byste měli tip, kam koš umístit, a kde Vám chybí, napište mi nebo zavolejte. Kontakt: starosta@vedomice.cz, tel. 602 483 423

ZRUŠENÍ VÁNOČNÍCH TRHŮ A NOVÁ VÁNOČNÍ VÝZDOBA

Protože vládní opatření se v tomto roce dotkla i našich kulturních akcí, vánoční atmosféru si letos budeme muset navodit jinak. Do poslední možné chvíle jsem doufala, že vánoční trhy spolu s rozsvícením stromečku i letos „dáme“. Ale zdraví nás všech je přednější. Náš stromeček ale bude. A věřím, že až ho komorně rozsvítíme, každý z Vás bude mít aspoň chvilku se u něj zastavit a užít si bet-

lém a novou vánoční výzdobu na lampách. Třeba na procházce s rodinou. Ozdobili jsme nově i náš druhý stromeček ve starých Vědomicích. Tyto stromečky budou letos jemnou dominantou vánočního období a poslem naděje.

Na závěr chci poděkovat svým kolegům, zastupitelům obce, za jejich perfektní spolupráci. Za podněty, které vedou ke spokojenosti nás všech, za to, že jsme schopni se na všem domluvit a dotáhnout společné projekty do zdárného konce. Moc si Vás vážím a děkuji za Vaši podporu. A ještě jednou děkuji všem spoluobčanům za to, že jste silní, skvělí a že i tyhle těžké časy společně překonáme.

Loni touhle dobou jsme řešili úplně jiné věci - vzpomínáte? Při pohledu zpátky to vypadá jako absolutně bezstarostný svět. Přeji Vám z celého srdce, aby i letošní Vánoce pro Vás měly jen krásné starosti s tím, kam poschovávat dárky, kolik druhů cukroví je ještě v pořádku a v jaké barvě doladit stromeček. Protože právě tyhle krásné starosti nás spojují k tomu, abychom zvládli i ty méně hezké. Opatrujte se a buďte hodně zdraví.

Jana Salcmanová, starostka obce

Investice naší obce v roce 2020

Loňský rok 2019 byl ve znamení hledání investičních priorit na základě podnětů od občanů, intenzivních diskuzí, přípravných prací v rámci zastupitelstva a v neposlední řadě zajištění dostatečného objemu finančních prostředků. Letošní rok 2020 byl naproti tomu již prvním obdobím, kdy zastupitelstvo, zvolené na sklonku roku 2018, přistoupilo k realizaci prvních vybraných investic.

Největší investicí, co do finančního objemu, byla realizace nezbytného protipovodňového opatření v podobě vybudování nového digitálního rozhlasu splňující nejpřísnější normy pro takový systém. Nutno podotknout, že financování bylo částečně (70%) kryto z dotace, výsledná cena po započítání dotace je 556.120 Kč.

Druhou největší investicí byla oprava chodníku v ulici Na Průhonu, kde zastupitelstvo vyslyšelo četné žádosti občanů a velmi rychle rozhodlo o vlastní realizaci.

Typ dlažby, která byla při opravě použita, bychom chtěli používat jako standard při

všech dalších opravách chodníků v obci. Nutno podotknout, že součástí opravy bylo i položení optického kabelu společnosti RETE, která se podílela na financování této investiční akce. Snad se blíží doba, kdy bude celá naše obec pokryta optickým kabelem umožňující vysokorychlostní připojení k internetu. Další investicí bylo pořízení nového úklidového stroje Egholm, která byla vyvolána havarijním stavem původního zařízení. Po zvážení nákladů na opravu jsme se rozhodli pro koupi nového stroje, čímž zajistíme bezporuchové fungování po řadu let.

Další finančně významnější investicí byla revitalizace veřejného prostoru Růžová. Jak jsme již v průběhu výstavby informovali, jedná se o pilotní projekt obnovy veřejných míst, kde jsme se snažili ukázat, jaké materiály a jaký urbanisticko-architektonický styl bychom rádi využili i v dalších částech naší obce. Vedle zkvalitnění tohoto veřejného prostoru je hlavním přínosem optické skrytí nevzhledných kontejnerů na tříděný odpad,

což by měl být opět náš vzor, jak bychom chtěli postupovat i u dalších kontejnerových stání v obci. Další investice jsou, co do finančního objemu, menší a jejich přehled naleznete v přiložené tabulce.

Vedle realizace zmíněných investičních akcí jsme zahájili přípravu rekonstrukce a rozšíření mateřské školy. V roce 2020 jsme do nezbytné architektonické a projektové dokumentace investovali 252.950 Kč. Vlastní zahájení výstavby plánujeme na léto 2021.

Každá jednotlivá investice byla důkladně diskutována v zastupitelstvu a výběr dodavatelů probíhal vždy na základě výběrového řízení v souladu s interními pravidly naší obce.

Jak je z uvedeného přehledu patrné, podařilo se díky dobře připraveným podmínkám výběrových řízení a velkému tlaku na dodavatele významně snížit konečné ceny.

Celková úspora ve výši 1.682.722 Kč není jistě zanedbatelná a patří za ní velký dík vedení obce, které vedlo veškerá obchodní vyjednávání.

Ing. Tomáš Hájek, MBA
zastupitel obce, člen finančního výboru

	Rozpočtová cena	Vysoutěžená cena	Dosažená úspora (%)
Rozhlas & Protipovodňová opatření *	1 939 646 Kč	1 853 735 Kč	4,43%
Oprava chodníku Na Průhonu	2 276 758 Kč	1 742 526 Kč	23,46%
Úklidový stroj Egholm	1 883 330 Kč	1 329 790 Kč	29,39%
Revitalizace veřejného prostoru "Růžová"	986 448 Kč	619 484 Kč	37,20%
Studna na Sahaře	211 496 Kč	150 040 Kč	29,06%
21 ks osvětlení Květinová + Růžová + Ovocná ulice	162 268 Kč	149 273 Kč	8,01%
Obnova IT vybavení na obecním úřadě	92 329 Kč	92 329 Kč	0,00%
Hasiči - přetlakový ventilátor s vodní tryskou	67 625 Kč	67 625 Kč	0,00%
Investice 2020 celkem	7 619 899 Kč	5 937 177 Kč	22,08%

**UPOZORNĚNÍ
PRO OBČANY OBCE**
Obecní úřad bude uzavřen
23. 12. 2020 - 3. 1. 2021
Jana Salcmanová, starostka obce

Vážení spoluobčané,

Je těžká doba pro mladé, ale i pro nás seniory. Každý se s tím vyrovnává jinak - díky rodině, sousedům, přátelům.

O to víc je krásnější, že na nás starší myslí i na obecním úřadě. Tímto bych chtěla poděkovat starostce paní Janě Salcmanové s kolektivem a „naši“ Ivě Fořtové, která nás nenechá lenořit a myslí na nás.

Děkuji, že na nás myslí a přeji jim a spoluobčanům krásné vánoce a zdraví v roce 2021.
Děkuji **Božena Struková**

OKÉNKO místostarostky obce

Vážení spoluobčané, v letošním roce se s Vámi prostřednictvím našeho zpravodaje setkáváme naposledy. Rok 2020 nám opět uplynul jako voda a my se připravujeme na poslední dny roku, kdy přichází čas adventu a dýchá na nás kouzlo Vánoc.

Vánoce má řada lidí spojeno s pohádkami. V televizi jich o Vánocích poběží celá řada. Každý si jistě najde tu svou, kterou má rád. Abychom Vám toto krásné období ještě více zpříjemnili, rozhodli jsme se pro Vás připravit Vědomické noviny v duchu Vánoc a oddychového čtení.

Kulturní a společenský život se v naší obci v posledních měsících téměř zastavil. Většina plánovaných akcí, na které jsme se těšili, byla zrušena. S paní starostkou jsme se domluvili na útlumu aktivit, ale také na tom, že pokud se situace zlepší, opět to rozjedeme!!!

INFORMACE KE SPUŠTĚNÍ NOVÝCH WEBOVÝCH STRÁNEK

Jak si mnozí z Vás určitě všimli, webové stránky obce mají nejen nový grafický vzhled, ale i přehlednost. Procházejí velkou restrukturalizací, proto mějte trpělivost a pochopení.

Nové stránky nejsou určeny pouze pro obecní záležitosti, ale návštěvník bude mít možnost sledovat dění ve spolcích a zájmových organizacích.

A co je nového? Je tu pro Vás mobilní aplikace V OBRAZE. Všechny novinky a zprávy z našeho webu můžete mít ve svých mobilních telefonech. Pokud ji ještě nemáte, velmi jednoduše a rychle si ji nainstalujete. Tato služba je pro všechny občany zdarma.

Pevně věříme, že se webové stránky stanou pro občany místem, kde mohou získat potřebné informace pro snadnější komunikaci s úřadem i informace o životě v obci.

Máte-li jakékoliv podněty, připomínky nebo dotazy k webovým stránkám, můžete nám je zaslat na podatelna@vedomice.cz. Přispějete tak k jejich vylepšení. Důležité je, aby se líbily a našli jste to, co hledáte.

ZÁZEMÍ SPORTOVNÍHO AREÁLU

Zázemí sportovních klubů Vědomice slouží všem spolkům v obci již od června 2015.

Proč se nové zázemí stavělo?

Kdo si pamatuje původní kabiny či sprchy, ten to ví. Staré mobilní buňky, které k tomuto účelu sloužily, si upravili sportovci při zakládání klubu. Léta užívání se na nich podepsala nejen nevyhovující elektroinstalací, ale celkově už nesplňovaly základní hygienické standardy této doby.

O vybudování nového zázemí se uvažovalo už před mnoha lety. Vzhledem k finanční náročnosti se čekalo na vhodný dotační titul, který by umožnil stavbu financovat. Nakonec se takový našel. Vešla se do něj dokonce i úprava hřišť na pétanque a nový povrch volejbalového hřiště.

Stavbu provázelo nemálo potíží. Na financování projektu bylo nutné využít úvěr a zpětně finance získat z evropské dotace (z Regionálního operačního programu NUTS II). Ta měla svá velmi přísná pravidla nejen při výstavbě, ale ještě 5 let od jejího dokončení. (Například: uvnitř se nesmělo prodávat ani pivo, každou úpravu v interiéru i venku museli schvalovat pracovníci Regionálního operačního programu v Ústí.) **Takzvaná udržitelnost projektu letos končí.** A s ní i přísné restrikce a hrozba vracení dotace za jejich nedodržení.

Co nám realizace této stavby přinesla?

Šatny pro sportovce s hygienickým zázemím. Prostor pro údržbu a skladování dresů a sportovních pomůcek. Místnost pro rozhodčí. Klubovnu pro sportovce. Kuchyň včetně skladovacích prostor, výčep. Toalety pro návštěvníky.

Prostě důstojné zázemí pro fungování sportovního klubu SK SAHARA Vědomice. Ten má v současné době 158 členů, z toho 127 fotbalistů - mužů, žen a mládeže, 22 pétanque a 9 volejbalistů.

A nejen to. Areál je využíván i ostatními spolky obce. Mají tu akce senioři, probíhají tu akce obce..... Zázemí tak slouží nejen sportovcům, ale široké veřejnosti.

Kabiny původní

Kabiny nové

POŘÍZENÍ NOVÉ VÁNOČNÍ VÝZDOBY V OBCI

Zanedlouho se opět rozsvítí vánoční strom na Zavadilce. Velmi nás potěšilo kladné hodnocení pořízené výzdoby a reakce rodičů, kteří s dětmi místo často navštěvují. V letošním roce se zastupitelstvo obce rozhodlo pořídit novou vánoční výzdobu na vánoční strom ve starých Vědomicích a světelnou dekoraci na sloupy veřejného osvětlení při hlavní silnici. Stávající vánoční výzdoba, používaná již mnoho let, je dnes již technicky zastaralá. Klasické žárovky budou nahrazeny LED osvětlením.

Vánoční dekorace na sloupech veřejného osvětlení při hlavní silnici se poprvé rozsvítí ve čtvrtek 26. 11. Vánoční stromečky se rozsvítí v neděli 29. 11. navečer.

Vážení spoluobčané, každý z nás má svá vánoční přání. Děti se těší na příchod Ježíška. Jsou nedočkavé a napjaté, až uslyší zvuk zvonečku a pod stromečkem najdou dárečky, které si přály. Dospělí pak chtějí vidět své přátele s očima plnými lásky, štěstí a porozumění. Ve vánočním čase vzpomínáme i na naše blízké, kteří jsou někde daleko. Také si připomínáme ty, kteří již bohužel nejsou mezi námi. Naším vánočním snem často bývá krajina zabalená do bílé peřiny, klid, pohoda. A hlavně prožití vánočních svátků v plném zdraví.

Já Vám přeji, aby se Vám vyplnily všechny sny a přání a abyste si čas Vánoc užili plnými doušky. Do nového roku Vám všem přeji pevné zdraví, mnoho štěstí a osobních i pracovních úspěchů v roce 2021.

Bc. Radka Luxová, místostarostka obce

Budoucí podoba centra Zavadilky

Vážení spoluobčané, v souladu s dlouhodobým konceptem rozvoje naší obce bychom rádi v roce 2021 zahájili revitalizaci veřejného prostranství v centru Zavadilky, tj. prostoru v okolí autobusových zastávek.

Toto místo v současné době rozhodně není chloubou naší obce a přitom má obrovský potenciál se stát místem, kde se budeme společně setkávat při různých příležitostech. Rádi bychom mu našli novou tvář, oživil ho. Mělo by zde vzniknout pěkné veřejné prostranství se vším, co takový prostor má mít. Součástí by měl být i návrh dalšího zklidnění a úpravy krajnic komunikace Na Zavadilce.

Naším cílem je upravit prostranství tak, abychom se zde pokud možno všichni cítili

dobře, proto bychom Vás chtěli do přípravy projektu zapojit, zeptat se, jak daný prostor dnes vnímáte, **čeho si nejvíce v daném prostoru ceníte** a naopak, **co zde vnímáte jako špatné**.

Dále nás zajímají Vaše náměty, postřehy a očekávání, **co by zde nemělo chybět a jaké funkce by měl tento prostor plnit**.

Posíláme několik námětů k diskuzi:

■ I přesto, že je zde rušná komunikace, by zde mohl vzniknout klidový prostor parkového charakteru s lavičkami, zklidnění /zpomalení dopravy by bylo jeho součástí/

■ Nebo by zde mohl vzniknout prostor pro pořádání veřejných akcí (rozsvěcení vánočního stromu, vánoční trhy, farmářské trhy, atd.)

■ Do prostoru by se mohl umístit drobný vodní prvek (fontánka, pítka, mlžidlo, ...)

■ Nebo umělecká instalace (stávající plastika, nový prvek, grafika, ...)

■ Případně drobná stavba (altán, podium, ...)

■ Otázkou je také, jaký by měl být poměr zelených a zpevněných ploch?

Jistě Vás napadne celá řada **dalších podnětů**, za které budeme moc rádi. Všemi zaslanými nápady se budeme zabývat a předem za ně děkujeme.

Pište na starosta@vedomice.cz nebo do ručte na obecní úřad či vhozením do poštovní schránky u OÚ.

Uzávěrka je 31. 12. 2020.

Jana Salcmanová, Tomáš Hájek

Směsný komunální odpad na rok 2021

Vážení spoluobčané, dovolte, abychom Vás informovali o změně cen za svoz směsného komunálního odpadu pro následující rok 2021.

Do navýšení cen se promítá zejména zvýšení cen za uložení směsného komunálního odpadu na skládce SONO PLUS s.r.o. a změny legislativních předpisů související s probíhajícím procesem schvalování nového zákona o odpadech. Ceny jsou kalkulovány na základě ceníku od svozové firmy za komunální odpad bez dalších úprav.

Obec dále dofinancovává další části komunálního hospodářství - sběrný dvůr, tříděný odpad, atd., a to částkou bezmála 500 000,- Kč. Obec umožňuje svým občanům

odevzdávat bioodpad, velkoobjemový odpad, vysloužilá elektrozařízení, nebezpečný odpad atd. ve sběrném dvoře. Do nákladů na odpadové hospodářství se také promítá navýšování množství odpadu, které mohou lidé ve sběrném dvoře odevzdávat zdarma.

Nárůst cen za odvoz směsného komunálního

odpadu v naší obci pro r. 2021 je cca o 10%. Ke zvýšení cen za odpady naposledy došlo v r. 2012.

Děkujeme, že třídíte komunální odpad a přispíváte k čistotě obce a okolí. Věříme, že tento krok po osmi letech pochopíte.

Za Zastupitelstvo obce

Radka Luxová, Radek Šmejkal

Cena samolepky na svoz komunálního odpadu r. 2021

Samolepka - svoz	1 x 14 dní	Kombinovaný	1 x měsíc	Každý týden
Sběrná nádoba 110 L, 120 L	1 380,- Kč	2 150,- Kč	700,- Kč	2 730,- Kč
Sběrná nádoba 240 L	2 290,- Kč	3 610,- Kč	1 150,- Kč	4 580,- Kč

Sběrný dvůr Vědomice bude ve dnech **26. a 30. prosince 2020 UZAVŘEN.**

Otevřen bude 2.1. 2021.

Bc. Radka Luxová, místostarostka obce

■ **V lednu budeme ještě vyvázet komunální odpad na starou samolepku!** Od 4. ledna 2021 budou na obecním úřadě připraveny k vyzvednutí samolepky na komunální odpad. Samolepku budete moci zaplatit buď v hotovosti na obecním úřadě nebo bezhotovostně na č.ú. 14122471/0100 VS (číslo popisné). Pokud nebudete mít novou nálepkou na komunální odpad nalepenou do konce ledna, nebude Vám svozovou firmou odpad od 1. února odpad vyvážen.

Renata Hypská

Komise pro občanské záležitosti

Vážení občané, naše komise z důvodu nařízení vlády ČR byla nucena zastavit gratulace našim starším spoluobčanům. Vláda od 22. 10. 2020 vyhlásila nouzový stav, protože covid 19 se začal rychle šířit mezi občany. Až nouzový stav bude odvolán a dojde k rozvolnění nařízených opatření, dodatečně všem oslavencům pográtuluje.

V souvislosti s aktuální situací kolem pandemie koronaviru, naše komise nemohla uskutečnit vítání nových občánků. V tomto roce 2020 vítání občánků vůbec neproběhlo, neboť vítáme občánky vždy v jarních a podzimních měsících a to byl vždy vyhlášen vládou ČR nouzový stav. I když máme v obci občánky, kteří se narodili již v roce 2019 (koncem roku), rozhodli jsme se, uskutečnit vítání nových občánků v jarním období v roce 2021. Vítání by se konalo pravděpodobně ve venkovních prostorech - místo a dobu konání ještě upřesníme. Rodičům nových občánků rozneseme pozvánky osobně a domluvíme s nimi jejich účast. Vítání občánků by se konalo pro všechny ještě nevídaná miminka po menších skupinách, abychom mohli dodržet hygienická opatření.

Na závěr přejeme všem našim spoluobčanům krásné a pohodové vánoční svátky a do Nového roku 2021 hodně zdraví, pohody a životní i pracovní úspěchy. **KPOZ VS**

Vyberte letošní nejkrásnější strom Litoměřicka

Stejně jako každý rok i letos vyhláší Litoměřický Deník soutěž o nejhezčí vánoční strom na Litoměřicku. Soutěž bude tradičně probíhat formou hlasování v anketě, která bude online přístupná na internetových stránkách www.litomericky.denik.cz.

Do této soutěže se přihlásila i naše obec Vědomice. Anketa bude zveřejněna a hlasování odstartováno již od 7. prosince.

V loňském roce se s 4 143 hlasy umístil na krásném druhém místě.

I vy můžete vědomický stromek podpořit svým hlasem.

Bc. Radka Luxová, místostarostka obce

Naše „smutná“ chovatelská výstava

Vážení přátelé, občané Vědomic, dovolte, abych Vás opět po roce oslovil malým článkem ve Vašem „Vědomickém zpravodaji“.

Původně jsem se o této naší chovatelské akci nechtěl vůbec zmiňovat, ale bylo by asi nespravedlivé veřejně nepoděkovat všem těm, kteří i při naší letošní, objektivně nepovedené výstavě, nám výrazně pomohli!

Jsem osobně v ČSCH ZO přes 40 let (jako jednatel ZO) a měl jsem tu čest být, zde na naší farmě ve Vědomicích u pořádání každoroční této naší výstavy, ale bohužel, za toto období jsem horší podmínky pro úspěšnou a hezkou výstavu našich zvířátek ještě nezažil, ale to nejsem zdaleka sám!

Před letošní naší pravidelnou „Podřípskou výstavou“ jsme nebyli ve vůbec v lehké situaci. Jak víte, tuto výstavu pravidelně pořádáme koncem měsíce září a bohužel v tuto letošní dobu začala gradovat „nenáviděná pandemie“ a na víc jsme v termínu naší plánované výstavy zaznamenali silně deštivou předpověď počasí. Pandemii jsme vzali na zřetel, (nedostali jsme ani doporučení od KHS), ale i přes toto varování jsme vzhledem k 40 leté hegemonii pořádání výstav

a na doporučení našeho výboru ZO výstavu opět zorganizovali.

V tuto dobu bylo určitě nejjednodušším řešením výstavu zrušit, ale to co dokáží jen asi silně zapálení chovatele (v této situaci si je dovolím nazvat bláznů), kteří by měli určitě pocit, že něco zanedbali jsme, jak již jsem uvedl, museli výstavu uspořádat.

Při této příležitosti chci jménem ZO za uspořádání výstavy poděkovat:

- všem členům ČSCH ZO Roudnice n.L. - farma Vědomice

- velice obětavým, pracovitým členům výboru ZO v čele s naším velice příkladným, pro všechny členy ZO, př. Josefem Touškem.

Závěrem mi dovolte - také moc poděkovat:

- našim velkým patriotům a návštěvníkům této naší výstavy (letos byla účast návštěvníků asi 30%), ale i moc děkujeme!

- naší paní „Starostce Obce Vědomice“ paní Salcmanové za přízeň, kterou chová k naší organizaci, za její návštěvu s dcerou na naší výstavě, moc si toho vážíme, i za předání pohárů a čestných cen pro nejlepší chovatele naší výstavy. Moc děkujeme za

sponzorský dar pro naši ZO a za to samozřejmě patří velké poděkování celému zastupitelstvu Obce Vědomice. Z naší strany se snažíme o co nejlepší soužití, jednak se sousedy naší farmy, ale i se všemi občany Vědomic.

Vážení přátelé, občané Vědomic, výstavu jsme zdárně přežili i díky Vaší podpoře, uklidili výstavní klece, ale mohu Vás ujistit, že už nyní se těšíme na naši výstavu v příštím roce a po jejím ukončení jsme přesvědčeni, že budu moci napsat „Výstava chovatelů 2021 byla opět povedená“

Kdo si tento náš článek přečtete, děkuji za Vaši pozornost. Blíží se vánoce, nový rok 2021 a všichni členové naší organizace Vám všem moc děkujeme za přízeň Vaší krásné obce a všem občanům přejeme:

- moc hezké vánoce

- v novém roce moc a moc zdravíčka, štěstíčka a ať v novém roce zní z obecního rozhlasu jen hezké melodie a hezké a příjemné zprávy!

Za ČSCH ZO Roudnice nad Labem - farma Vědomice,
jednatel ZO **Antonín Kubovec**

Knihovna: I nás zastavil koronavirus

Jen, co jsme to po prázdninách rozjeli, přišla stopka. Tak, jako ostatní služby, i nás zastavil koronavirus. Jak jste mohli na našich internetových stránkách (www.knihovnavedomice.cz) zjistit, půjčování knih však probíhá po celou dobu, a to formou rozvozu přímo čtenářům. Scházet v knihovně se sice nemůžeme, ale za dlouhých zimních večerů je kniha často naším dobrým společníkem.

Jen co nám to situace dovolí, budeme pokračovat v aktivitách, které začaly s příchodem nového školního roku. To se týká především dětí. Máme nové průkazky do knihovny s fotkou. Průkazka zůstává v knihovně a děti si ji po příchodu vezmou a umístí na nástěnku. Průkazka má otvory pro umístění plastových srdíček. Srdíčko je za každou přečtenou knížku. Za pět srdíček čeká děti odměna. Už se moc těším, až budeme spolu opět vyrábět na dětských výtvarných dílnách. Mám už připravenou spoustu nápadů, které jen čekají na realizaci.

Těším se i na opětovné shledání se seniorkami na pravidelném cvičení a v kavárničce. V kavárničce několikrát ročně také společně tvoříme. Bylo mi líto, že to letos na podzim nevyjde. Žádné společné tvoření. Pak mě ale napadlo, že když to nejde společně, může to jít jinak. Každý si to doma vytvoří sám! Nejobtížnější bylo vybrat ten správný nápad k tvoření. Něco jednoduchého, k čemu není potřeba moc materiálu. A nakonec zvítězilo listí. V lese je ho fůra. Stačí vylišovat a materiál je na světě. Pak už stačilo každému doručit jen bílou permanentní fixu a můžeme začít tvořit.

Znáte to? Na listy můžete malovat cokoli, dle vlastní fantazie. Stačí třeba jen obtáhnout okraje. Vypadá to báječně a poslouží jako podzimní výzdoba. Příští rok to můžete vyzkoušet také, tak jako my letos v naší „distanční“ kavárničce pro seniory.

Pro velký úspěch už chystám „distanční“ vánoční tvoření.

Přeji všem klidné vánoční svátky a hlavně zdraví.

A na závěr si dovolím ještě jeden citát neznámého autora:

„Že jsi dospěl, víš v době, kdy se žádná z věcí, co si přeješ, nedá koupit v obchodě.“

Iva Fořtová

Překvapení...

Tak si to jdu se svým šestiletým vnoučkem na procházku, když tu se ozve, těsně před Svätým Hubertem: „Jé, babi, tady jsou červené praporky. Půjdeme se tam podívat?“ „To jsou fáborky“, opravila jsem ho. „A půjdeme, proč ne?“

Vydali jsme se lesem podle fáborků na stromech. Kousek od cesty byla na stromě cedulka a na ní něco jako: Jděte našim kouzelným lesem a přileťte po cestě úkoly. A podpis Vaše 7.A.

Cesta byla dobře značená a zanedlouho jsme dorazili k prvnímu úkolu. Hledání zvířátek ve větvích bylo trochu náročnější, ale nakonec se nám to podařilo. Dalším úkolem bylo postavení přibytku pro lesního skřítko. To byla bezva zábava. U třetího stanoviště jsme se dozvěděli něco o tom, jak dlouho trvá, než se v přírodě rozloží různý odpad. Pak jsme doplňovali slova do básničky, házeli jsme šišky, luštili jsme anglickou křížovku, tvořili jsme zvířátka ze šišek a poznávali jsme zvířátka. Zároveň jsme se o nich dozvěděli i nějaké zajímavosti. U devátého stanoviště nás čekala písnička o lese. Vytištěný text jsme si mohli vzít domů, a díky QR kódu a chytrému telefonu jsme si písničku i poslechli.

Děkujeme dětem ze školy SMART. Užili jsme si krásné dopoledne v lese a uznáním je i to, že vnouček u posledního stanoviště prohlásil: „Můžeme jít ještě jednou?“

Nešli jsme, ale trasu určitě prošlo ještě mnoho dětí, ať již s doprovodem nebo bez.

I takhle může vypadat distanční výuka!

Iva Fořtová

Vědomické zelené zlato

Opomíjenou chloubou naší obce je tradice pěstování chmele, kterou i dnes udržuje stále fungující Školní statek při VOŠ a SOŠ Roudnice nad Labem. I ve skromnějších podmínkách dnešního statku, který je, stejně jako nadřazená škola, příspěvkovou organizací Ústeckého kraje, se daří náročnou proceduru pěstování, sklizně a sušení chmele vhodně koordinovat a organizovat, čehož výsledkem jsou nejen většinou slušné hektarové výnosy, ale především i často výjimečný obsah alfa a beta hořkých kyselin, které jsou pro kvalitu chmele rozhodující.

Chod počasí během vegetačního cyklu chmele má spolu s vhodnými agrotechnickými postupy fatální vliv na výslednou produkci, což je také důvodem toho, že výnosy a obsah ušlechtilých látek se meziročně u všech českých pěstitelů dosti liší. O to cennější jsou dosahované výsledky vědomických pěstitelů.

Je důležité si uvědomit, že maximální obsah ušlechtilých látek je ve chmelu vázán pouze během krátkého období a po dozrání šištic rychle klesá. Včasná a rychlá sklizeň tak má zásadní vliv na výslednou kvalitu sušeného chmele. Podobně to je i s dalšími agrotechnickými zásahy během vegetačního cyklu, kdy o jejich efektivitě rozhodují často pouze hodiny.

Školní statek v současnosti obhospodařuje 15,5 ha chmelnic, z čehož pod závlahou je téměř polovina z nich (7 ha). Během letošního podzimu proběhla důležitá revitalizace porostů spočívající v doplnění chybějících rostlin v již produkčních chmelnicích a zároveň i výsadba zcela nových porostů. Tím se zvýší celková obhospodařovaná plocha produkčních chmelnic na 23 ha. Odrůdově jsou všechny chmelnice určeny pro Žatecký poloraný červeňák (ŽPČ).

Průměrný výnos chmelnic Školního statku v roce 2020 byl 12 q/ha (průměr ČR 12,5 q/ha) sušeného chmele, při průměrném obsahu alfa-hořkých látek 4,6 % (průměr ČR 3,6 %). Jako velká rarita letošní vědomické sklizně se jeví vskutku nevídaný obsah alfa-hořkých kyselin z jedné chmelniční partie, kde na poměrně velkém množství sušeného chmele (3,5 t) byla naměřena hodnota 7,3 %, což je rekordní množství nejen pro Školní statek, ale i mezi všemi pěstiteli Žateckého poloraného červeňáku (ŽPČ) v České republice.

CHMELOVÁ SROVNÁNÍ

Vědomické chmelnice spadají do Ústěcké chmelařské oblasti (celkem 504 ha chmelnic) jako jedné ze tří našich chmelařských oblastí. Nepatrně větší je Tršická chmelařská oblast (Olomoucko, Přerovsko; 625 ha), největší a nejznámější je pak samozřejmě Žatecká chmelařská oblast (3 836 ha).

Ve světovém porovnání je Česká republika co do plochy pěstovaného chmele čtvrtá (4 966 ha). Největším světovým pěstitelem chmele je Spolková republika Německo (18 475 ha), dále USA (16 238 ha) a Čína (7 197 ha). Pokud bychom ale vztáhli tyto hodnoty

k rozloze jednotlivých států (případně počtu jejich obyvatel), bude vítěz jednoznačný.

CHMEL OBECNĚ

Každá chmelová odrůda má díky šlechtění různý obsah a poměr alfa a beta hořkých kyselin. Alfa-hořké kyseliny dávají pivu typickou hořkost. Beta-hořké kyseliny zase způsobují ony opojné peprné a ovocné vůně. Některé odrůdy chmele se tak používají pro konečnou hořkost a jiné pro aromatickost vařeného piva. Proto také naprostá většina vyráběných piv je výsledkem chmelení dvěma a více chmelovými odrůdami. Například tradiční Žatecký poloraný červeňák (ŽPČ) má obsah alfa-hořkých kyselin kolem 3 %, hořké americké chmely mohou mít i nad 15 %.

Odrůdová skladba u nás pěstovaných chmelů se za poslední roky poněkud změnila. Stále sice nejpěstovanější zůstává proslulý Žatecký poloraný červeňák (ŽPČ, 85% plochy), je však hojně doplňován dalšími postupně šlechtěnými odrůdami (nyní registrováno 11 tuzemských odrůd chmele), které respektují naše půdní a klimatické podmínky (nejčastěji Sládek, Premiant, Kazbek, Harmonie). Přes naprostou převažující export našeho chmele do zahraničí se k nám v současnosti naopak dovážejí odrůdy chmele, které v našich podmínkách nelze pěstovat, jsou však důležité při výrobě široké škály dnes oblíbených pivních typů. Jedná se především o chmele silně aromatické a hořké původem z Velké Británie, USA, Nového Zélandu apod.

Pro tuzemské pěstitele chmele je nejpodstatnější, že v posledních letech začal být o český chmel větší zájem, výrazně stoupla jeho výkupní cena při výrazně kratších splatnostech výkupců. Tím se podstatně zvýšila rentabilita jeho pěstování. Po dlouhých letech úpadku tak snad konečně dochází ve větší míře k obnově chmelnic a naplnění smyslu jeho pěstování. Snad tento trend nezvrátí probíhající, devastující pandemie.

TROCHA PIVNÍ OSVĚTY

Tradičním produktem, a vlastně i chloubou

českého pivovarnictví, je ležák plzeňského typu, který je výsledkem přesně popsaného varného a kvasného procesu založeného na využití spodního kvašení (spodních kvasnic). Typický ležák plzeňského typu se vyznačuje vyváženou (nijak přehnanou) hořkostí a aromatem (chmeleno často pouze ŽPČ), i ve výsledném nápoji zůstává tzv. sladové tělo, coby důsledek cmitlivého, několika fázového vaření (ritmutování). Pro náš ležák by měla být samozřejmá i výborná pitelnost, tedy schopnost piva vyvolat podprahovou touhu konzumenta po dalším pivu. Přestože produkce tohoto typu piva ve světě naprosto převládá, „český“ standard splní jen malé procento z ní. I ty „nejodfláknutější“ ležáky plzeňského typu z produkce největších českých pivovarů jsou stále pitelnější než podobný sortiment v zahraničí. Na druhou stranu si ale nelze myslet, že je Česká republika jakýmsi „pupkem“ pivního světa, protože „naše“ ležáky jsou pouze jednou „postranní větví“ pomyslného košatého stromu světových pivních typů. Představu o pestrosti pivních typů a stylů nám v našich podmínkách dávají dnes již hojné minipivovary, které se často více či méně úspěšně snaží mnohé světové pivní typy vařit a nabízet.

Barvu piva určují slady, ze kterých se pivo vaří. V Evropě je používaná normovaná barevná stupnice EBC. Světlá piva jsou vařena ze světlých sladů, naopak piva polotmavá a tmavá jsou vařena z tmavých, karamelových, případně barevných sladů většinou společně se světlými slady. Ležák plzeňského typu má EBC kolem 10 (zlatavá barva), vídeňský ležák kolem 25, porter 80, stout nad 100.

Hořkost piva se měří (porovnává) pomocí mezinárodní jednotky hořkosti (IBU/EBU). Klasický ležák plzeňského typu mívá IBU okolo 30. Německá pšeničná piva mají IBU většinou pod 15. Naopak britské bitter ejly se pohybují kolem 45 a výrazně chmelená piva typu IPA mohou mít IBU kolem 70, výjimečně i nad 100. Ačkoliv podíl alfa-hořkých kyselin, a tedy i jednotky hořkosti, se dá změřit objektivně, vnímání hořkosti u piva je subjektivní záležitost. Její působení závisí na stupňovitosti a také na použitých chmelech. Čím je pivo silnější, tím méně je hořkost výrazná. Zároveň platí, že čím více je v pivu chmele, tím lepší je jeho trvanlivost. Není tedy překvapením, že například piva typu India Pale Ale (IPA) dovážená v koloniálních dobách britským vojákům do daleké Indie byla velmi hořká, tedy silně chmelená, aby vydržela dlouhou plavbu. Vysoká hořkost je pro tento pivní typ příznačná i dnes.

Pro hodně zjednodušenou představu lze říci, že na výrobu půllitru ležáku plzeňského typu jsou použity 4 šišťice (hlávky) Žateckého poloraného červeňáku. Produkce tuzemských pivovarů (48 průmyslových s výstavem nad 10 tis. hl ročně a 490 minipivovarů s výstavem do 10 tis. hl) se pohybuje kolem 21 mil. hektolitřů za rok, přičemž pro domácí trh je určeno zhruba 15 mil. hl. Významný podíl produkce je tak exportován v podstatě do celého světa. Na každého obyvatele ČR připadá průměrná spotřeba přes 140 l (280 půllitrů) zkonsumovaného a 200 l (400 půllitrů) vyrobeného piva za rok (v obou případech nejvíce na světě).

Miloš Marek, Pavel Hodek

Ze života mateřské školy

Milí čtenáři, nastal čas rozloučit se s podzimem a přivítat paní zimu. Nejprve se ale poohlédneme, co všechno děti naší mateřské školy prožily v tomto krásném barevném ročním období.

Nejmenší dětičky už se stihly adaptovat ve školkovém prostředí a vytvořit si nová kamarádství se starými „mazáky“.

Vzhledem k opatřením MŠMT jsme již nemohli v tomto období vyjet za poznáním na další naučný výlet, přesto jsme si ve školce užili spoustu legrace. Naše týdenní témata umí u dětí vzbudit velký zájem i radost z činností.

V prvním podzimním sladkém a zdravém týdnu „Na zahradě roste mrkvička“ si děti samy připravovaly mrkvo-jablečný salát. Strouhaly mrkve i jablíčka a nakonec si ho samy připravily do mistichek ke svačince. Velice zábavná a napínávací byla ochutnávka různých druhů ovoce a zeleniny. Jen pro silné národy byly vybírány velmi zdravé kombinace, jako je česnek s cibulí nebo kiwi s citrónem. Užili jsme si spoustu smíchu při sledování malých dětských grimas. A že ovoce není nikdy dost, vytvořili jsme si papírové ovocné kompoty tak, že jsme na předkreslené zavařovací sklenice tiskali jablka a hrušky a nakonec si sklenice vystříhali. I pohledem na nástěnku se nám sliny sbíhaly. Abychom ukázali kulinářské umění i rodičům, děti pro ně vyrobily štrůdl a každý si domů odnesl malý kousek „ke kafičku“.

Další podzimní téma neslo název „Na poli sklízíme brambory“. V tomto týdnu se děti učily krátkou básničku „Princeznička na bále“ ale více zajímavější byla samotná dramatizace pohádky. A protože v pohádkách je dovoleno vše, tak i roli princezny si mohl vyzkoušet každý, třeba i chlapci. Dlouhovlasá paruka a bílé krajkové šaty jim slušely

stejně, jako každé princezně :). Fantazii se meze nekladly a celé odpoledne bylo úsměvné a zábavné. Abychom dětem více přiblížili práci na poli, vypracovávaly velký arch s grafomotorickým cvičením, kde dokreslovaly brázdy na poli a k nim nalepovaly své namalované traktory.

Trochu náročné a pracovní téma s názvem „V lese hledáme houby“, jsme odstar-

tovali hned v pondělí procházkou do lesa, kde jsme viděli spoustu různých druhů hub. Učili jsme se poznávat jedlé a nejedlé houby. I za pomoci pohybové hry „Na houbaře“, si děti znalosti z lesa pěkně zopakovaly. Abychom do našeho učení trochu zapojili i rodiče, všichni dostali domácí úkol - vyrobit houbu nebo houby - materiál i technika byla čistě ponechána na fantazii rodičů. Tímto velice děkujeme všem. Přečtené výrobky ze dřeva, z těsta, z plastu, z papíru, ale i z brambor jsme mohli ještě do nedávna obdivovat v naší venkovní „Galerii umění“.

Čtvrtý týden se nesl v duchu „Padá listí zlaté“, kdy jsme z listí vyráběli různé skřítky. Naučili jsme se rozlišovat různé druhy stromů a poznávat jejich části. Velká zábava

a legrace byla při cvičení, kdy jsme si vyrobili obrovský strom z lepící pásky na koberci. Děti sbíraly barevná jablíčka, koulely je hlavou a rozfoukávaly je po koberci. Třídění na nasbíraných jablíčkách na rychlost bylo oříškem nejen pro nejmladší děti.

Na závěr týdne jsme si v lesíku vytvořili společnými silami velkou „podzimní mandalu“ ze šišek, klaců, kamenů, mechu, listů, kaštanů, dýní a šípků, která nám zdobila lesík několik týdnů...

Dalším tématem byl „Strašidelný rej, aneb co je to Halloween“, bohužel již v tomto týdnu probíhaly podzimní prázdniny a naše mateřská škola už byla v omezeném provozu díky oslabenému personálu. Program měl být ale velmi zábavný a v plánu byla i Halloweenská strašidelná cestička, bohužel nám nebylo přáno a vše se muselo zrušit.

Další dva týdny byla mateřská škola uzavřená a probíhala distanční výuka, kdy děti dostávaly „úkoly“, které doma s rodiči mohly plnit. Jsme rády, že se do distanční výuky se zapojily i mladší děti, které ještě nemají povinné předškolní vzdělávání.

Tímto bychom chtěli všem rodičům a dětem moc poděkovat, za aktivitu při domácí práci a jsme velice rády, že vám doma vznikla spousta krásných výtvarů. Doufáme, že se situace nebude opakovat a budeme všichni zdraví a nadále bude mateřská škola omezená v běžném provozu, bez jakéhokoliv omezení.

Budeme velice rádi, když budete sledovat naše facebookové stránky „MŠ Vědomice“, kde můžete nahlédnout do aktivit a programu školky a díky krátkým videím a fotodokumentacím, které tvoříme, tak blíže poznat práci s malými vědomickými mrňaty.

Přejeme Vám všem mnoho sil a zdraví v tomto nelehkém období a těšíme se na lepší zítřky.

M. Paříková, ředitelka MŠ

Babí Léto

Milí čtenáři Vědomických novin. Ráda Vám opět podávám zprávu o činnosti vědomického souboru BABÍ LÉTO. Jsme parta aktivních lidiček a snažíme se rozdávat radost svými tanečními vystoupeními v country stylu. Na letošní jaro jsme si naplánovali soustředění v Karlových Varech. Od obce jsme získali dotaci na částečnou úhradu cestovního a ubytování. Na podobná soustředění vyjíždíme každý rok. Stmelíme partu, potrénujeme a poohlédneme se po památkách naší krásné vlasti. Jarní termín však překazila epidemiologická situace. Podařilo se nám pobyt přeložit na 15. až 17. září. A vyšlo to. Když se dívám zpětně, bylo to opravdu na poslední chvíli před dalším zhoršením situace. Soustředění v Karlových Varech jsme si opravdu užili. Lázně, procházky, pamětihodnosti, dobré jídlo i tanec.

Největším zážitkem byla asi návštěva Vánočního domu. Nachází se v karlovarském zámečku Doubí, který se tyčí nad řekou Ohří. Vánoční atmosféru si tu můžete užít celý rok. Tisíce vánočních ozdob, ozdobené stromečky, andělé, třpyty až oči přecházejí. Výstava je i prodejní. Můžete si nakoupit ozdobičky i dekorace. Je to prostě nádhera.

V zámečku je zároveň i muzeum medvídků. Tolik medvědů dohromady jste určitě ještě neviděli. Můžete zavzpomínat na svoje medvídky z dětství, potěšit se pohledem na medvědy v nadživotní veli-

kosti a zhlédnout rodinku pohyblivých medvědů. Medvědi jsou do slova všude. Nejen ve vnitřních expozicích, ale i po celém nádvoří.

Pokud se rozhodnete někdy Vánoční dům navštívit (www.vanocnidum.cz), rozhodně si rezervujte dost času. My jsme dorazili asi hodinku před zavírací dobou. Personál však byl úžasný. Nejen, že nám poskytli dost času na prohlédnutí obou expozic, ale ještě se nám věnovali na nádvoří. Tančili jsme tu na country hudbu a následovalo společné focení. S lidmi se zámečku i s medvědy.

Chtěla bych touto cestou poděkovat zástupcům obce za poskytnutí (Pokračování na následující straně)

nutou dotaci. Můžeme slíbit, že budeme i nadále rozdávat radost a v blízkých i dalekých krajích šířit povědomí o tom, odkud nás soubor pochází. My jsme přece holky z Vědomic! A taky děkujeme Jindře Kikalové, která věnovala spoustu času na zajištění soustředění.

Závěrem vzpomenu ještě jednu akci, kterou jsme stihli před další koronavirovou vlnou. 19. září jsme se zúčastnili oslavy 10. výročí založení country kapely Mošňáci. Oslava se konala ve sportovním areálu v Horních Počaplech a náš soubor tam

předvedl dvě vystoupení.

Další naplánované akce se bohužel neuskutečnily. Moc se těšíme, že po uvolnění opatření proti šíření koronaviru budeme opět trénovat, tancovat a před publikem vystupovat.

Přejeme Vám všem klidné prožití Vánoc a do nového roku hlavně hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

A ještě jedna vánoční rada od naší členky Růženy Vápeníkové:

*Tak už opět po roce
Jsou tu naše Vánoce.*

*At' jsou zase pěkné,
To si každý řekne.
Ještě nějaké nákupy,
Dali jsme vše „do kupy“.
A až přijde Ježíšek,
Nezmaže si kožíšek.
Teď se sama sobě věnuj.
Odpočinek nepodceňuj.
Zapal třeba vonnou svíčku.
Uživej si pohodičku.
To Vám radí vaše Růža,
Co políbí jí občas Můza.*

Za Babí Léto **Iva Fořtová**

Hasičská rubrika

Hasičská sportovní sezóna během září skončila stejně rychle jako začala. Z mnoha plánovaných závodů se ze známých důvodů uskutečnilo jen pár. Podařilo se alespoň uzavřít letošní ročník Stimax Cupu, běhu jednotlivců na překážkové dráze. I letos se v tomto seriálu závodů (letos 3, normálně 4) našim mladým hasičům, jako již tradičně, dařilo. Ve většině kategorií jsme měli své zástupce na stupních vítězů jak v jednotlivých závodech, tak v celkovém pořadí. Výsledky jsou o to cennější, že konkurence je zde opravdu velká a soutěž již dávno překročila svým významem hranice Ústeckého kraje. O umístěních v prvních dvou kolech jsme již informovali v předchozím čísle Vědomických novin, a tak zde zmíníme pouze výsledky našich zástupců v závěrečném kole v Ústí nad Labem a celkové výsledky.

Celkové výsledky Stimax Cup 2020 (v závorce 3. kolo v Ústí n. L.):

Do celkového pořadí Stimax Cupu se započítávají dva nejlepší časy a alespoň dvě absolvovaná kola.

Mladší dívky 6 - 8 let; hodnoceno 17 závodnic (trať 60 m, bariéra 0,7m, kladina 4 m)

2. Kateřina Strachová (UL, 2. místo, 18,26 s)

3. Antonie Hyšplerová (UL, 3. místo, 20,44 s)

Mladší dívky 9 - 11 let; hodnoceno 39 závodnic (trať 60 m, bariéra 0,7m, kladina 4 m)

1. Eliška Nováková (UL, 2. místo, 15,10 s)

2. Melinda Javorčáková (UL, 3. místo, 15,96 s)

26. Tereza Cinibulková (UL, 29. místo, 24,01 s)

Mladší chlapani 6 - 8 let; hodnoceno 18 závodníků (trať 60 m, bariéra 0,7m, kladina 4 m)

1. Daniel Hodek (UL, 1. místo, 16,66 s)

8. Patrik Paneš (UL, 8. místo, 23,31 s)

Mladší chlapani 9 - 11 let, hodnoceno 29 závodníků (trať 60 m, bariéra 0,7m, kladina 4 m)

7. Tomáš Marek (UL, 6. místo, 16,84 s)

18. Kryštof Keř (UL, 19. místo, 18,81 s)

25. Martin Sazeček (UL, 31. místo, 27,08 s)

Starší dívky 12 - 15 let; hodnoceno 33 závodnic (trať 60 m, bariéra 0,7m, kladina 4 m)

1. Lucie Abrtová (UL, 14. místo, 14,71 s)

4. Denisa Hodková (UL, 3. místo, 13,76 s)

11. Anna Abrtová (UL, 8. místo, 14,52 s)

Starší chlapani 12 - 15 let; hodnoceno 53 závodníků (trať 60 m, bariéra 1,5m, kladina 4 m)

4. Daniel Pecháček (UL, 4. místo, 12,95 s)

15. Michal Jindrák (UL, 9. místo, 14,07 s)

16. Jan Marek (UL, 12. místo, 14,43 s)

23. Matěj Šámal (UL, 22. místo, 15,44 s)

Dorost chlapani 13 - 16 let; hodnoceno 11 závodníků (trať 100 m, bariéra 1,7m, kladina 8 m)

1. Zdeněk Sazeček (UL, 1. místo, 18,25 s)

Dorost chlapani nad 17 let + muži; hodnoceno 21 závodníků

(trať 100 m, bariéra 2,0m, kladina 8 m)

11. Matěj Berky (UL, 14. místo, 20,44 s)

Mezi organizačně velmi vydařené soutěže se zařadil i tradiční Lhenický dvojboj konaný 20. září v tamějším krásném sportovním areálu.

Dvoudisciplinové soutěži (60 m překážek a požární útok) mimořádně přálo i počasí, a tak bylo možné shlédnout mnoho skvělých individuálních i týmových výkonů. Především pro družstvo starších žáků SDH Vědomice (Denisa Hodková, Lucie a Anna Abrtovi, Nikola Cinibulková, Daniel Hodek, Michal Jindrák, Matěj Šámal, Daniel Pecháček, Václav Dolejší a Jan Marek) to byla zřejmě jedna z posledních příležitostí, jak předvést svou týmovou sílu, kterou bohužel během letošního roku nemohli naplno ukázat vzhledem ke známým omezením, v rámci kterých byly zrušeny všechny postupové soutěže v požárním sportu. Tým složený z výborných individualit, z nichž mnozí mají vícenásobné zkušenosti i z Mistrovství ČR Hry Plamen, se tak letos nemohli pokusit o završení svého vítězného hatricku v okresním a krajském kole, nemohli tedy ani zopakovat svou účast na zmíněném MČR, kde by jistě letos měli velké šance na vylepšení svých předchozích umístění. Své kvality tak tým vědomických starších žáků potvrdil alespoň zde ve Lhenicích, kde v součtu obou disciplin suverénně zvítězil. Špatně si nevedli ani vědomičtí mladší žáci, kteří po nepřilíh vydařeném požárním útoku obsadili díky výborným výsledkům v překážkovém běhu celkově druhé místo. Soutěží ve Lhenicích se mladí hasiči z Vědomic vždy rádi účastní, protože jsou pokaždé výborně připravené a mohou si odsud případně odvézt i zajímavé ceny, což letošní dvojboj opět jen potvrdil.

Nepřehledná epidemická situace, a hlavně její vývoj, znemožňuje konání pravidelných tréninků, které by se v tomto období konaly jako jiné roky již v hale Fotbalové farmy. Stejně tak je nemožné detailnější plánování příští soutěžní sezóny a bohužel v současnosti není možná ani příprava a následné uskutečnění nezbytné, každoroční valné hromady SDH Vědomice. Ale podobné problémy mají dnes nejen všechny podobné spolky, tak si přejme, abychom se co nejdříve vrátili k normálnějšímu životu.

Rádi bychom touto cestou poděkovali zastupitelstvu obce za každoroční podporu našeho fungování. Zvláštní dík patří panu Tomáši Hájkovi, který nám daroval větší množství železného šrotu. Nezanedbatelná částka z jeho prodeje jistě přispěje k rozvoji oddílu mladých hasičů. Závěrem patří velké poděkování trenérům, kteří se během roku mladým hasičům nezištně věnují, jmenovitě: Václavu Sazečkovi, Aleně Křížkové, Katce Cinibulkové, Simoně Hodkové, Báře Markové, Pavlu Hodkovi, Petru Křížkovi a Martinu Šámalovi. Jako rozhodčí na všech výkonnostních úrovních dělá vzornou reklamu našemu sboru Milan Novák, i jemu velký dík. Největší poklona ale patří Martině Sazečkové za méně viditelnou, ale o to důležitější mravenčí, podpůrnou práci ve prospěch fungování oddílu mladých hasičů i celého SDH.

Miloš Marek

Poděkování Jachtklubu obci Vědomice

Jachtklub Roudnice nad Labem oficiálně založený na sklonku roku 1949 pár nadšenec pro jachetní sport začal svojí praktickou činnost v roce 1950. Málokrterý sportovní spolek se může pochlubit výročím 70 let nepřetržité organizované činnosti. Začátky nebyly jednoduché, začínalo se výstavbou zázemí doslova na zelené louce, respektive na současném místě plném mokřin a vzrostlých stromů a vegetace. Velkým pracovním úsilím bylo budováno zázemí a již v roce 1953 stála například klubovna spolku, postupně se přidávali další loděnice, dílna klubu, můstky na vodě atd. Současně členové stavěli dle sehnanych plánů svépomocí plachetnice ale i motorové čluny a účastí na závodech se dostavovaly i úspěchy. Mezi členy máme mistry republiky, jsou i mezinárodní úspěchy. Vždy byla velká podpora věnována práci s mládeží. I současné vedení spolku obnovilo po několikaleté přestávce před pěti lety práci s mládeží. Postupně se k dětem členů klubu zapojovala i mládež, pro které jsou pořádány náborové akce. Poslední dva roky za přispění města Roudnice n. L. pořádáme letní soustředění mládeže

a dva závody, které jsou vypisovány hlavně pro mládežnické kategorie.

Dokladem dobré práce je to, že jsme již druhým rokem dostali důvěru k organizování pohárového závodu SVJ ČR v lodní třídě CADET. Soustředění, ale i závody jsou realizovány díky obětavé práci členů jachetního klubu, přispění Města Roudnice n. L. na práci s mládeží, vstřícnému přístupu podniku Povodí Labe Roudnice, Státní plavební správě v Děčíně.

Každoročně je zpracováván plán práce s mládeží a naplánované finanční prostředky na zajištění potřebných akcí pro mládež, ale musíme také financovat údržbu reálu klubu, spotřebu energií a ostatní náklady.

Veškeré tyto prostředky jdou z kapes členů spolku a jsou vždy ročně rozděleny do posledního haláře. Bohužel se stalo uprostřed letošní sezóny, uprostřed rozvolnění státních opatření týkajících se koronaviru, kdy jsme začali sportovně dohánět zavřené jaro s koronavirem, v areálu došlo k totální havarii 65 let staré kanalizace. Verdikt po průzkumu zněl - celá nová. Operativně se zpracovávají plány okamžité realizace oprav.

Součástí plánu byl i provizorní provoz areálu spolku se se záměrem nerušit plánované akce pro děti, zajistit firmy na práci a členové jako vždy přiložili ruce k dílu i v době svých dovolených. Součástí plánu bylo i zajistit alespoň částečně finanční prostředky na opravu v řádu desítek tisíc korun, které nebyly v plánu. I díky podpoře obce Vědomice, o kterou jsme požádali starostku obce Janu Salcmanovou a která k nám byla schválena, jsme kanalizaci v rekordním čase opravili do provozuschopného stavu. Jako předseda spolku bych chtěl paní starostce obce veřejně poděkovat. A nejenom jí, velice dobrá byla spolupráce i v minulosti s jejím předchůdcem ve funkci starosty s panem Václavem Tylem, na vysoké úrovni je i spolupráce a vstřícnost ostatních zaměstnanců obecního úřadu ve všech potřebných zaležitostech, které vyžaduje během roku státní správa.

Těšíme se na další dobrou spolupráci, s přáním mnoho zdraví všem přátelům jachtingu.

Jaroslav Zavázal,
předseda výboru spolku
YC Roudnice z.s.

Fotbalový podzim žen Sahary Vědomice

SK SAHARA Vědomice, tým fotbalu žen, zahájil po neuskutečněných soutěžích v jarních kolech přípravu na nový ročník 20/21 fotbalu žen v Divizi A, tentokrát s 8 týmy v divizi.

Součástí této přípravy bylo i uspořádání turnaje fotbalu žen v malých týmech. Turnaj byl připravován VV SK Sahara Vědomice ve spolupráci s vedením obce Vědomice. Byl nazván SAHARA CUP 2020 a uskutečnil se v sobotu 15.8.2020 na hřišti SK SAHARA Vědomice. Zúčastnilo se ho 8 týmů z celé republiky (2 týmy Sahary obsadily 3. a 6. místo). Turnaj byl velmi úspěšný a chtěli bychom s ním pokračovat i v dalších letech.

Vedle turnaje se tým žen připravoval v rámci přípravných zápasů (3 výhry, 1 remíza, 1 prohra) = ČFK Brňany - Sahara Vědomice 2:2, Sahara Vědomice - ČFK Brňany 4:3, Chyšce - Sahara Vědomice 7:0, Sahara Vědomice - Slavia Karlovy Vary 3:2 a Sahara Vědomice - ABC Braník WU18 2:1.

Mistrovské zápasy zahájily ženy Sahary dne 6.9.2020 (4 výhry, 0 remíz, 2 prohry). První bylo utkání ČFK Brňany - Sahara 0:1. Zápas byl oboustranně nervózní a jedinou branku dala Peceková dorážkou po přímém kopu Drátovnickové. Další utkání proběhlo na domácí půdě s VS Plzeň 4:0. Ženy zaslouženě vyhrály brankami Málkové, Drátovnickové a 2x Mikinové. Třetí utkání proběhlo 19.9. na horké půdě Slavia Karlovy Vary. Sahara nakonec v závěrečných minutách prohrála 3:2 a ztratila tak první body. Následovalo utkání opět venku a to u Baníku

Nejlepší střelkyně Sahary na podzim 2020 - Vaníková Denisa (vlevo) a Mikinová Veronika, obě mají po třech brankách

Švermov. Výsledek byl 3:1 po brankách Mikinové, Vaníkové a Beníškové. Následující týden 4.10. ženy na domácím hřišti přivítaly tým Pavlíkova. Ve velice tvrdém utkání domácí ženy zvítězily 3:1, brankami Vaníkové, Mocové a znovu Vaníkové. Následovalo 10.10. utkání Baník Souš - Sahara Vědomice, kde ve vyrovnaném zápase jsme nakonec podlehlí 2:1. Jedinou branku dala Vaníková. Toto bylo poslední utkání, další byly z důvodu covidu do odvolání /do konce roku/ zrušeny.

Při zhodnocení této krátké podzimní sezóny lze konstatovat tento závěr, pronesený trenérem žen, Romanem Zeislem : „Po úspěšné sezoně 2019/2020, kdy jsme ovládli

(byť nedohranou) Divizi „A“ a dosáhli osmifinále Českého Poháru, jsme měli vyšší cíle i pro aktuální ročník. Kádr sice opustila nejlepší hráčka Terka Hoffmannová, tu ale nahradila nejen výborná Ratajová, ale také soupisku doplnilo několik dalších výborných hráček se zkušenostmi z vyšších soutěží a mohli jsme se tak radovat, že máme dostatečný počet fotbalistek, což na Sahaře nebývalo zvykem. Znáť bohužel byla absence herní praxe a nedostatek tréninků, což zapříčinilo neuspokojivé herní projevy v prvních dvou kolech, byť jsme brali všech šest bodů, samotná hra nám přilíhí radosti nepřinesla. První prohry v mistrovském utkání, od znovuobnovení účasti v soutěžích, jsme se pak dočkali v Karlových Varech. Ač jsme v zápase bojovali a dvakrát vedli, byly znát výrazné absence klíčových hráček. Náprava přišla po dobrých výkonech v zápasech se Švermovem a Pavlíkovem, kdy jsme oba zápasy vyhráli 3:1. V posledním kole před zmiňovanou stopkou jsme pak nedokázali převést důležité body ze Souše po prohře 2:1. V nedohrané podzimní části nám tak patří třetí místo. Soutěž se letos vyvíjí asi nejvyrovnaněji za poslední roky a boje o nejvyšší příčky jsou tak pro první pětku stále otevřené. Abychom mohli myslet na „obhajobu“ potřebujeme absolvovat poctivou zimní přípravu, odehrát přípravné zápasy a scházet se v pravidelné sestavě. Pak můžeme naplnit potenciál současného kádra.“

Oldřich Bednář
člen výkonného výboru a
vedoucí družstva žen

SK SAHARA Vědomice z.s. - fotbal

Dobrý den Vážení přátelé, dovolte, abych Vás seznámil s děním v „A“ mužstvu Sahara Vědomice od posledního vydání Vědomických novin.

„A“ mužstvo - Úvod sezony byl pro naše mužstvo příznivý. Po hladké výhře v Brízy a dramatickém, ale vítězném penaltovém rozstřelu doma se Štětím „B“, pokračovala šňůra výher s vysokým skóre.

Ve 3. kole po dobrém výkonu a převaze během celého zápasu nastříleli na hráči v Račicích místnímu Sokolu čtyři góly a odvezli si tři body za vítězství 0:4(0:2). O týden později na domácím hřišti Sahara rozstřílela hostující FK Židovice 7:0(2:0), kdy se zejména dařilo Davidu Blážovi, který vstřelil 4 góly. Ten pokračoval ve střeleckém představení i v Rovném, domácímu „B“ týmu dal další tři góly a výrazně přispěl k vysokému vítězství Sahary 1:7(0:2). Další hatrick přidal i na domácím hřišti v zápase s Viktorií Kleneč, kdy naši hráči zejména ve druhém poločasu dokonale soupeře rozebrali. Odpočívá tomu i konečný výsledek 6:1(1:0).

Po relativně lehčích soupeřích měla Sahara prověřit sérii čtyř zápasů s týmy, které patří rovněž ke kandidátům boje o postup do Okresního přeboru.

Prvním z nich byl v posledních ročnících ne moc oblíbený FK Bechlín. Do Bechlína jsme odjžděli s minimálním cílem zisku 1 bodu. Utkání opět potvrdilo, že domácí jsou velmi nepříjemným soupeřem. Bohužel i tentokrát přispěl k nervóznímu průběhu utkání značnou měrou velmi nepřesný hlavní rozhodčí, když nechal dohrát akci z ofsajdové pozice signalizované pomezním, která skončila gólem v naší brance.

Nutno také podotknout, že naši hráči nebyli v ideální pohodě a další dva góly jsme obdrželi po hrubých chybách. Došlo tak na první prohru našeho mužstva v soutěži 3:1(1:0) pro Bechlín.

Možnost odčinit prohru jsme měli hned následující zápas doma proti průběžně prvnímu celku soutěže Sokolu Hoštka. Škoda že se hrálo bez přítomnosti diváků vzhledem k vládním nařízením spojeným s koronavirem. Divácká kulisa by určitě vybičovala hráče k ještě lepšímu výkonu. Zápas byl od první minuty rychlý a dramatický. Je třeba říct, že soupeř měl lépe propracované a nebezpečnější akce než naši borci. První branku vstřelila v 16.min. Hoštka po odražené střele brankářem zpoza hranice pokutového území. V dalším průběhu poločasu se hra

vyrovňala a přišly šance i na straně Sahary. Když už se zdálo, že se do poločasu nic nezmění, nastal po jednom z útoků soupeře zmatek v našem pokutovém území a po několika tečích a odražených střelách přeče jen dopravit soupeř podruhé míč do naší branky a stanovil skóre poločasu na 0:2. Do druhého poločasu nastoupili hráči Sahary s odhodláním dostat se znovu do hry. Měli více ze hry, ale žádná ze šancí neskončila gólem. Naopak se potvrdilo rčení nedáš dostaneš. Po naší vyložené šanci přešli hráči Hoštky do rychlého protiútoků a vstřelili třetí gól zápasu v 65.min. sice Pavel Čermák snížil na 1:3, ale další snaha po zkorigování výsledku již nevedla k úspěchu. Navíc v poslední minutě zápasu potvrdila Hoštka vítězství gólem do šibenice na 1:4.

Bohužel další průběh soutěže, tak jako v dalších sportech ukončilo přitvrzení vládních opatření a zbytek podzimních zápasů byl zrušen. Podzimní část soutěže by měla být dohrána (pokud bude příznivá epidemiologická situace) před zahájením jarní části soutěže. Nezbývá jen doufat v lepší časy.

Děkujeme Vám všem za podporu fotbalu na Sahare a přejeme Vám pokud možno klidné a spokojené vánoční svátky a všechno nejlepší, hlavně zdraví, do nového roku.

Jan Sekera,
předseda SK SAHARA

Původ a historie Vánoc

Nadcházející Vánoce jsou neoddiskutovatelně celospolečensky našimi nejvýznamnějšími svátky v roce. Přestože jejich původní duchovní význam v naší ateistické a konzumní společnosti postupně upadá v zapomnění, jejich výjimečnost je udržována díky tomu, že se staly důležitým svátkem rodinným. Dnešní svátky vánoční slaví jak věřící, tak ateisté, často velice emotivně a silněji než jiné sváteční dny, přičemž každý do Vánoc vkládá svůj vlastní akcent.

Předkřesťanské základy

V nekonečném běhu času vždy byly, jsou i budou všední dny prokládány dny svátečními, tedy dny, kdy dochází k vybočení ze všednodennosti, ze stereotypu každodenních činností, v rámci kterých se člověk snaží zajistit své živobytí, potřeby a zájmy. V prehistorických dobách byly takovými výjimečnými dny pravidelně se opakující zvláštnosti přírodního cyklu, jako především přechody ročních období, tedy pohybu slunce na obloze. Jasným příkladem jsou právě oslavy zimního slunovratu, jakožto svátku naděje v obnovu nebo počátek života znovuzrozením přírody.

Tyto pohanské svátky pravděpodobně souvisely s větším počtem posvátných nocí, které se pojily s představami o živé a oduševnělé přírodě bojující s démonickými bytostmi, které se snaží porazit slunce. A jelikož si dávní lidé uvědomovali blahodárný vliv slunečních paprsků na pozemský život, vnímali sluneční návrat a prodloužení dne

jako vítězství slunce nad mocí chladu a temna. A tak začali slavit slunovrat jako obnovu a znovuzrození světa a řádu.

Do této pohanské fáze vánočních svátků dále také spadá kult zemřelých předků. Lidé věřili, že se během této doby vrací duše mrtvých mezi živé, kde mohou prospívat nebo škodit, a je tedy dobré si je nějak naklonit.

Dalším rysem pohanských obřadů byla magie pro zajištění hospodářského zdatu a štěstí v rodinném životě v příštím roce (odtud se zachovalo například koledování

a vánoční blahopřání). Na souvislost vývoje Vánoc s pohanskými svátky ukazuje právě české slovo Vánoce, které má původ v německém Weihnachten neboli „posvátné noci“, což odkazuje ke zmiňovaným předkřesťanským oslavám slunovratového času. Slovo Vánoce se u nás vžilo a nebylo vytlačeno ani oficiálním církevním označením svátků vánočního cyklu, tj. svátků Narození Páně.

Výrazný vliv křesťanství

S příchodem křesťanství nutně docházelo k prolínání těchto „pohanských“, lidových a křesťanských představ. Aby církev vyhrála boj nad pohanskými zvyky, překryla pohanské mýty, představy, kultury a obyčeje svými obřady a legendami. V křesťanském pojetí tak byla oslava slunovratu nahrazena svátkem narození Spasitele Ježíše Krista.

Projevy pohanství a křesťanství dlouho žily vedle sebe, zejména díky přetrvávání lidové kultury na venkově. Pohanské praktiky totiž úzce souvisely právě se zemědělskou činností venkovanů. Nicméně s postupem času církevní výklad a dogma zlidověly, pohanské zvyky se spojily s křesťanskými svátky a křesťanský svátek lákal lidové vrstvy nádhrou a podmanivostí vánočního chrámu se světly, zelení, hudbou, zpěvem a obřady. Tak se obliba nových církevních slavností začala zvyšovat i u lidových vrstev. Došlo k transformaci obsahu a smyslu svátku Vánoc, ale spojením jeho křesťanské podoby s pohanskými germánskými a keltskými rituály se tradiční vánoční obyčeje ucho-

(Pokračování na následující straně)

vály či dále rozvinuly a na některých místech se praktikují dodnes.

Vlivy reformace a industrializace

Od druhé poloviny 17. století se sváteční život začal přesouvat z kolektivní sféry do té rodinné a také Vánoce se zejména vlivem protestantismu proměnily v rodinné svátky. Působením reformačního hnutí, nastupujícího kapitalismu a industrializace postupně došlo k zesvětštění Vánoc a průmyslová revoluce k tomu dále přinesla komercializaci těchto svátků a v souvislosti s tím i spěch, chaos a často i marnotratnost.

Vánoce začaly být od 19. století pojímány jako rodinná slavnost soustředěná kolem domácího betlému, stromku, prostřeného stolu nebo zapálené svíčky. Stále důležité místo ale zaujímal v té době návštěva kostela a duševní rozjímání tím, jak byla společnost ještě ve významné míře věřící. To se začalo měnit až později.

Současné vlivy

Především jako rodinný svátek jsou Vánoce vnímány i dnes. Současné Vánoce ale nemusí být pouze idylickým obrazem rodiny soustředěné kolem vánočního stromku, protože i když jsou často nazývány svátky pokoje a klidu, dnešní doba je často proměňuje v období shonu a chaosu. S vývojem Vánoc jako rodinného svátku (zaměřeným mimo jiné hlavně na obdarovávání dětí) se totiž rozvinul i vánoční průmysl a obchod.

Komercializace těchto svátků nás nutí neustále někam spěchat. Všudypřítomné, a již od raného podzimu se shlukující, vánoční symboly, kterým se daří rok co rok vánoční atmosféru nejen zhmotnit, ale dokonce ji pokaždé novým a nečekaným způsobem ozvláštnit, obměnit, aktualizovat, nás nabádají k rychlému nakoupení dárků a obstarání všeho, co je třeba, abychom se nakonec mohli společně s rodinou radovat nad nebyvalou hojností jídla a štědrými vánočními nádkou.

Přítom právě v materiální hodnotě a množství dárků může být problém, zejména ve vztahu k dětem. Pokud jsou dary nepřiměřené, může to mít velký vliv na dětské pocity, kdy hojně obdarované dítě může nad tím méně obdarovaným pociťovat jakousi nadřazenost a naproti tomu dítě, které bylo obdarováno méně, může cítit křivdu a zklamání. Obdarovávání blízkých však samozřejmě není ničím negativním a ve většině případů provází tuto chvíli radost a pohoda.

Typickým znakem současných Vánoc je vánoční hodování a hostění a nezřídka se tak Vánoce stávají příležitostí k opulentnímu přejídání. Tradiční jídelníček je doplněn pokrmy, které jsou oblíbené permanentně, a mnohdy je ovlivněn také působením různých faktorů, jako je například reklama, přebírání pochoutek z jídelničky přátel, prezentování nových netradičních receptů medializovaných v televizi nebo na internetu a podobně. Přesto však skladba sváteční večeře obvykle zůstává v rodinách každoročně stejná a tradičně se tak na štědrovečerním stole

drží typická večeře v podobě smaženého kapra a bramborového salátu.

Dalším moderním prvkem současných Vánoc je kromě bohatství jídla a dárků také jakýsi „rodinný mítink televizních diváků“. Vánoční televizní program je něčím, co dnes pomáhá dotvářet vánoční atmosféru, a to nejen vysíláním pohádek, ale také celkovým zaměřením vysílání (působí na nás vánoční reklamy, vánočně laděná hudba a do vánočního hávu je zahalena i tematika pravidelných pořadů). Nejedná se však pouze o obsah toho, co je v televizi vysíláno, ale také o to, že se mnoho lidí (zejména rodina) u televize a jejího vánočního programu sejde, a tak dochází k posilování pospolitosti při společném sledování. Shromažďování u televize a sledování pohádek je tedy dnes vnímáno jako něco, co k vánočnímu období zkrátka patří a stalo se tak moderní vánoční tradicí.

Spěch, obdarovávání, hodování a sledování televizního programu ale samozřejmě nejsou tím jediným, co odráží podobu současných Vánoc. Kromě toho je to také touha po pospolitosti a sounáležitosti. Lidé k sobě mají blíže. Posílají si vánoční přání a pozdravy, ať už v podobě korespondence či ve formě pro dnešní dobu typických e-mailů a sms apod., touží prožívat vánoční období společně. Více vzpomínají na své známé a blízké, kteří Vánoce buď slaví jinde, nebo již nejsou naživu. S tím souvisí častější návštěvy hřbitovů a hrobů, na které lidé pokládají věnce či květiny a zapalují svíčky na památku svých blízkých. Někteří lidé se zapojují do dobročinných akcí a snaží se pomoci chudým lidem či nejruznějším dobročinným organizacím. Touha po pospolitosti se však nejvíce odráží v zesílení hodnoty domova a zvýraznění významu rodiny a její soudržnosti. Současné Vánoce tak nejsou, i když by se to tak mohlo jevit, pouze svátky konzumu, ale jsou i svátky rodinné pohody, touhou po domově a pospolitosti, případně se alespoň jedná o snahu takových hodnot v kruhu rodiny dosáhnout.

Jak je z popsaného vývoje patrné, smysl svátků se mění, ale jejich podoba a rysy z větší nebo menší části zůstávají. Pro nábožensky založeného člověka jsou svátky posvátným časem, ve kterém se zpřítomňuje posvátná událost. I pro nevěřícího člověka je ale sváteční čas časem, kdy vystupuje z rutiny všedního dne, vše je v tu dobu příjemně jinak.

Svátkem pro dnešního člověka, který tráví každý den v zaměstnání, na cestách a mezi cizími lidmi, může být jednoduše to, že je doma právě bez těchto cizích lidí, navíc v kruhu svých nejbližších. V případě Vánoc je tohle sváteční kouzlo navíc umocněno magickou atmosférou a jedinečným kouzlem všech těch výše popsaných vánočních zvyků. Jednoznačně platí, že naprostá většina z nás není osvobozena od náboženských způsobů chování, teologie a mytologie a nese si v sobě stopy chování našich předků, nábožensky podstatně více založených. Tak si ty letošní vánoční svátky i v rámci stávajících, podivných okolností, co nejpříjemněji užijme. Sestavil **Miloš Marek**

Vánoční zvyky a pověry, které si udržely své kouzlo dodnes

Naši předkové připisovali Štědrému dnu i večeru zvláštní moc. Z toho důvodu se udržovala řada zvyků a magických úkonů, které měly zajistit především bohatou úrodu, dobrou užitkovost domácích zvířat a zdraví a štěstí rodiny. 24. prosince si udržel své kouzlo dodnes. Řada lidí si tento den nedokáže představit bez dodržování vánočních zvyků a pověr, z nichž některé si připomeneme v následujících řádcích.

Kdo se postí, uvidí zlaté prasátko

Spousta lidí během 24. prosince odolává vůni vánočního cukroví i jídlem nabitě ledničky. A to do té doby, než usedne ke štědrovečerní tabuli. Věří totiž, že když se postí, budou zaslouženě odměněni - uvidí zlaté prasátko. To, jestli tomu doopravdy je, se musíte přesvědčit sami, třeba o těch letošních vánocích.

Štědrovečerní tabule

Také v dnešní době bazíruje spousta lidí na tom, aby u štědrovečerního stolu seděl sudý počet stolovníků. V případě lichého počtu by se podle pověry mohlo v příštím roce vloudit do domu neštěstí. U štědrovečerního stolu se také často prostírá jedno místo navíc. Toto místo je určené pro náhodného osamělého člověka, anebo je vzpomínkou na ty, kteří nás opustili a už nikdy s námi u jednoho stolu nezasednou.

Podle pověry je rovněž nepřipustné, aby od štědrovečerní večeře kdokoliv vstal. Věřilo se totiž, že ten, kdo od stolu vstane, do roka zemře. Se štědrovečerní večeří je spojen ještě další vánoční zvyk: Naši předkové ovazovali nohy štědrovečerního stolu provazem nebo řetězem. Věřili, že jedině tak celá rodina zůstane v příštím roce pohromadě.

Kapří šupiny

Šupiny z kapra zásadně nevyhazovat! Podle vánočních pověr vám totiž mohou v následujícím roce zaručit dostatečný přísun financí. A to v případě, když si je během štědrovečerní večeře schováte pod talíř, nebo je budete po celý rok nosit v peněžence.

Rozkrojení jablčka

K neznámějším vánočním zvykům, jež v sobě mají kus lidové pověry vztahující se ke zdraví, nemoci a smrti, patří rozkrajování jablek. Z rozkrojeného jablka naši předkové věštili, jak to bude se zdravím jednotlivých členů rodiny v nadcházejícím roce. Pokud měl jádřinec tvar hvězdy, dotýčný měl být po celý příští rok zdravý. Pokud měl jádřinec tvar kříže, znamenalo to nemoc nebo smrt. Toho zvyku, ale není třeba se bát, protože když si vyberete krásné, velké jablčko, jistě tam bude hvězdička.

Pouštění lodiček

Jedním z vánočních zvyků, jenž si udržel oblibu až do dnešní doby, je pouštění lodiček vyrobených z ořechové skořápky vlašského ořechu a svíčky. Také pouštěním lodiček během Štědrého večera hádali naši předci svou budoucnost. Lodičky pouštěli například doma v lavoru s vodou. Důležité bylo zhotovit si svou vlastní lodičku, která by pak byla schopná zodpovědět otázky týkající se budoucnosti, lásky, rodiny či zaměstnání.

Otázka se vyslovila v okamžiku zapálení svíčky, poté se lodička pustila na vodu. Jestliže lodička doplula na druhý břeh, plány se měly vydařit. Když zůstala u břehu, příští rok mělo zůstat vše při starém. Pokud se potopila, všechny snahy o zlepšení konkrétní situace měly přijít v niveč. Nakonec, lodička plující po boku věštila dobré mezilidské vztahy.

Vánoční pověry pro vdavkychtivé

Svobodné dívky, které toužily po vdavkách, dodržovaly během Štědrého dne i Štědrého večera spoustu pověr, jimiž si měly v následujícím roce zajistit ženicha. Po štědrovečerní večeři třeba házely ve světnici střevecem přes hlavu. Když špička směřovala ke dveřím, děvče mělo naději, že se v příštím roce provdá. Jiné svobodné dívky toužící po sňatku zase 24. prosince shromažďovaly patky od vánoček. Pověra říkala, že která dívka v tento den sebere celkem devět patek, do roka se vdá.

Nezadané dívky samozřejmě věřily i dalším pověrám. 24. prosince například zkoušely třást bezem - dům, u kterého začal jako první štěkat pes, měl být domem, ve kterém měl bydlet také jejich nastávající.

Některé dívky zase klepaly střevecem na kurník. Ozvala-li se jim slepice, měla dívka zůstat svobodná. Ozval-li se kohout, dívka se mohla v příštím roce těšit na vdavky.

Neperte prádlo ani jej nenechte viset.

A pozor! Naši předkové věřili tomu, že na Štědrý den se nesmí prát. Přináší to totiž smůlu a neštěstí do domu.

Darujte jmelí, darujte štěstí

Magickou moc této rostliny patrně přisoudili staří Keltové, a to zřejmě proto, že jmelí roste vysoko v korunách stromů; považovali ho za dar z nebes a větvíčkami pak vyháněli zlé duchy a demony. A k čemu jmelí poslouží vám, tedy pokud věříte na věci mezi nebem a zemí? Domů si společně s ním prý přinesete štěstí, ale i lásku, odvahy a ochrání před nemocemi. Ovšem jen tehdy, pokud ho získáte darem. Pak už si můžete pár větvíček převázaných stužkou zavěsit kamkoli v domácnosti.

Přestože tuto tradici dodržujeme především v době vánoční, mnozí z nás si jmelí ponechávají doma po celý rok. Jeden přece nikdy neví, kdy ho může štěstí nebo i láska navštívit... Jenže další pověra zase říká, že zatímco zelené jmelí přináší štěstí, suché symbolizuje opak.

Bc. Radka Luxová, místostarostka

